
Banii și viitorul acestora

Assoc. prof. Mădălina-Gabriela ANGHEL PhD (*madalinagabriela_angel@yahoo.com*)

Artifex University of Bucharest

Iulian RADU PhD Student (*julian@linux.com*)

Bucharest University of Economic Studies

Alexandra PETRE PhD Student (*alexandra.olteanu.s1@anaf.ro*)

Bucharest University of Economic Studies

Cristian OLTEANU PhD Student (*alexandra.olteanu.s1@anaf.ro*)

Bucharest University of Economic Studies

Abstract

În acest studiu autorii au urmărit, să evidențieze situația masei monetare care există la un moment dat, rolul banilor și, mai ales, necesitatea de corelare a masei monetare existentă în circulație cu masa monetară care are acoperire în bunuri și servicii.

S-au utilizat datele furnizate de Banca Națională (Banca Centrală a României), din care se desprind o serie de aspecte și, nu în ultimul rând, datele existente pe plan european.

În aranjarea datelor pentru a asigura unele reprezentări tabelare și grafice, am utilizat metode statistico-econometrice, precum și analiza intuitivă, analiza comparată sau studiul asupra masei monetare în funcție și de cursul de schimb.

Cuvinte cheie: masă monetară, criptomonede, economii, evoluții.

Clasificarea JEL: E40, G10

Introducere

Economiile avansate se îndreaptă către un sistem fără numerar, cu o creștere recentă a criptomonedelor emise de entități private. Monedele digitale pot crește bunăstarea datorită reducerii costurilor de tranzacționare, dar acestea introduc riscuri deosebite de stabilitate financiară, poate fără precedent. În plus, se poate mări decalajul dintre masa monetară necesară pe piață și masa monetară existentă pe piață. Aceasta cu atât mai mult, cu cât nu există în prezent o metodologie prin care și monedele, care apar și își fac loc în economiile naționale sau plan mondial, nu este pusă la punct.

Există un larg consens cu privire la faptul că funcțiile banilor pot fi împărțite în trei straturi: primar, secundar și terțiar, unde fiecare strat reflectă gradul descendent de funcționalitate directă dar, în creștere, gradul de generalizare și transcendență pe care îl joacă.

Funcțiile primare se referă la aceștia ca un mijloc de schimb și de măsură a valorii economice. Funcțiile secundare reflectă rolul lor de depozit de valoare și standard pentru plăți. Stratul terțiar reflectă funcțiile cognitive care ar sta la baza creditelor, a lichidităților, de economisire, la distribuția veniturilor și măsurarea și maximizarea utilității.

Preferința pentru bani, în special pentru moneda curentă, este în continuă evoluție. Până la sfârșitul anului 2019 capitalizarea de piață a criptomonedelor era puțin sub 1 miliard de euro și a devenit ulterior o monedă care își face loc pe piață.

În literatura de specialitate au fost propuse mai multe beneficii ale tehnologiei blockchain, prin aceea că natura descentralizată poate fi una mai dificilă în procesul corupției. Vorbim de Bitcoin și alte monede digitale în care acestea au rol deosebit pe piața banilor.

Banii vor rămâne și se vor transforma pe măsura digitalizării economiei și pe măsura introducerii de noi variante ale monedelor care se află în circulație.

Literature review

În literatura de specialitate au fost propuse mai multe beneficii ale tehnologiei blockchain. Printre cea mai proeminentă este natura descentralizată care o face mai puțin predispusă la corupție și manipulare. Există evoluții recente în blockchain care indică faptul că poate juca un rol foarte important în viitoarele sisteme de plată. Valoarea bitcoin depinde de auto-împlinirea așteptărilor agenților privați cu privire la tranzacționarea acestuia, așa cum prezintă Blau (2017) în lucrarea sa. Ciaian și alții (2016) pun în evidență faptul că progresele tehnologice și puterea crescută de calcul au fost un factor important pentru investitori, rezultând o cerere și un preț crescut pentru bitcoin. Franco (2015) este preocupat de modul în care se poate securiza și verifica tranzacțiile, precum și a controla crearea de noi unități de criptomonedă. Gerba și alții (2018) au analizat evoluția istorică a diferitelor agregate. Gerlach și alții (2018) au analizat și evidențiat faptul că bulele de pe piața bitcoin sunt rezultatul căutării de active sigure, mai ales în perioada de mare incertitudine. (Lahmiri și alții (2018) în studiul lor susțin că natura subiacentă a Bitcoin ca monedă digitală înseamnă că este vulnerabil la o volatilitate mai mare. Pieters și Vivanco (2017) pun în evidență faptul că unele țări au introdus deja servicii de plată instantanee pentru mai multe valute suverane, care sunt mai rapide decât tehnologia blockchain în procesarea tranzacțiilor.

Date, rezultate și discuții

Nu trebuie omis faptul că cea mai comună funcție atribuită banilor este aceea de mijloc de schimb, facilitează cumpărarea și vânzarea de mărfuri, eliminând astfel necesitatea dublei coincidențe a dorințelor ca în cazul trocului.

Moneda (sau numerarul) este cea mai lichidă formă de active, adică banii pot fi foarte ieftini și imediat schimbați cu bunuri și servicii, iar valoarea acestora este stabilă cel puțin pe o perioadă scurtă de timp. De fapt, toate activele precum obligațiuni, conturi de economii, bonuri de trezorerie, titluri de stat, stocuri și proprietăți imobiliare. servesc ca depozite de valoare, dar diferă prin gradul de lichiditate. În economiile avansate, moneda este stocată sub formă de depozite bancare.

Teoria monetară este o ramură a economiei care se ocupă de explicarea modului în care utilizarea banilor, în diverse forme, afectează producția, consumul și distribuția mărfurilor.

Pentru susținătorii teoriei banilor, banii nu sunt doar un mijloc pentru a facilita schimbul de bunuri, ci ceva mai vital, care afectează nivelul general al activității economice. Potrivit acestora, existența unei sfere monetare separate de activitate este un fapt cu o profundă semnificație. Ceea ce are loc în sfera monetară poate influența brusc și dramatic nivelul și natura ocupării forței de muncă, randamentul capitalului și producția.

Până la sfârșitul anului 2019, capitalizarea de piață a criptomonedelor este puțin sub 1 trilion EUR și este similară cu mărimea totală a monedei în circulație în al treilea trimestru al anului 2019 (la 1,2 trilioane EUR). În timp ce creșterea capitalizării totale de piață a încetinit oarecum de la ultimul vârf din 2018, într-un viitor nu atât de îndepărtat, activitatea pe această piață va depăși dimensiunea euro pe piața valutară tradițională, care își arată importanța în creștere rapidă.

Volatilitatea este un factor important al prețului. Un sistem de reglementare care vizează protejarea monedei și prevenirea acesteia față de atacurile speculative ar crește fiabilitatea și eficacitatea acesteia ca alternativă. Având în vedere natura transfrontalieră și utilizarea criptomonedei, arhitectura reglementărilor ar necesita o coordonare internațională atât în ceea ce privește conformitatea, cât și sarcini de supraveghere, așa cum susțin Fondul Monetar Internațional și Banca Angliei.

Bitcoin și alte monede digitale pot schimba funcția banilor. Dovezile limitate noi colectate până acum pot sugera că monedele digitale sunt privite în primul rând ca depozite de valoare și nu sunt folosite de obicei ca mijloc de schimb. În prezent, există puține dovezi ale monedelor digitale ca fiind folosite ca unități de cont. Astfel, monedele digitale nu funcționează cu adevărat ca bani în economie și implică unele riscuri dacă ar fi utilizate în general pe

termen lung și nu este probabil ca monedele digitale, în forma lor actuală, să înlocuiască forma tradițională de bani în oricare economie.

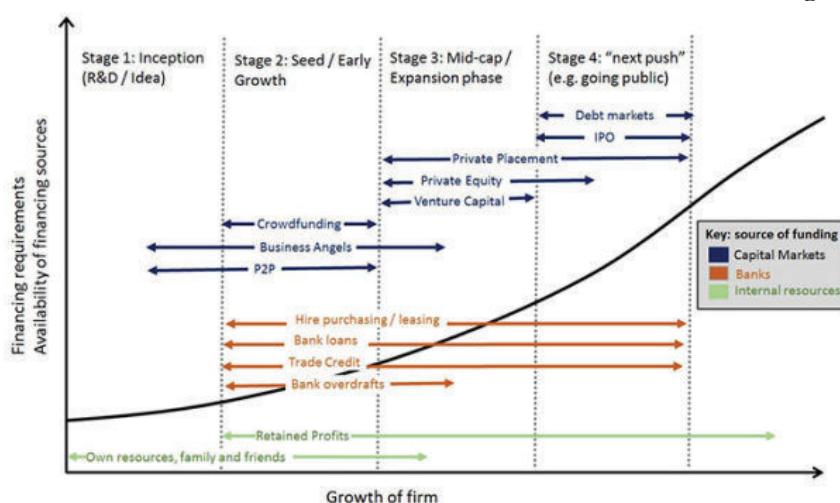
Analizând situația la nivel macroeconomic, constatăm că criptomonedele ar putea reprezenta un risc pentru stabilitatea monetară și financiară. Din perspectivă microeconomică, acestea implică un risc pentru investitori, care ar putea să-și piardă toți banii. Cu toate acestea, în zilele noastre, dimensiunea mică a schemelor de monedă digitală face să fie puțin probabil să pozeze riscuri reale pentru stabilitatea financiară. Riscurile la adresa stabilității monetare ar putea, teoretic, să apară în cazul unei monede digitale care ar trebui să atingă o utilizare pe scară largă, dar acest lucru este extrem de puțin probabil.

În ceea ce privesc nevoile de finanțare ale unei companii, acestea evoluează cu cât aceasta crește și se specializează mai mult. Totodată, în timp ce agentul economic trece de la un start-up, la o dezvoltare și eventual la o etapa matură, are surse diferite de venituri și se confruntă cu diferite constrângeri de finanțare.

În figura numărul 1 sunt prezentate etapele în dezvoltarea unei firme.

Etapele în dezvoltarea unei firme

Figura 1

Sursa: Comisia Europeană. Date prelucrate de autori.

Instrumentele digitale private au următoarele avantaje: introduc fintech-ul ca tehnologie pentru a reduce costurile tranzacțiilor în diferite valute fiduciare și în țări cu sisteme financiare subdezvoltate în care mulți

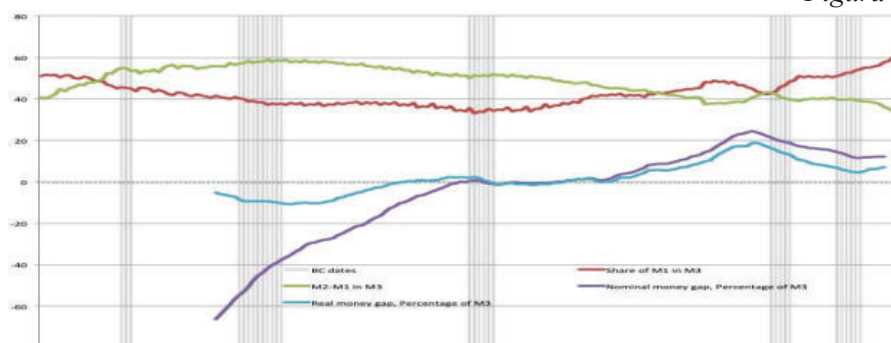
consumatori sunt excluși din sistemul financiar, monedele digitale private pot contribui la incluziunea financiară.

Banca Centrală Europeană a depus mult efort pentru a înțelege evoluția istorică a banilor în zona euro, inclusiv extrapolarea înapoi a datelor privind agregatele monetare până în 1970. Informațiile incluse în agregatele monetare se referă la banii nominalizați în mod obișnuit într-o economie, cu mai mare agregare reprezentând bani lichizi, în timp ce agregatele mai mici sunt mai largi dar includ, de asemenea, bani mai puțini lichizi.

În figura numărul 2 am prezentat evoluția agregatelor monetare și a decalajelor monetare pe o perioadă de aproape 45 de ani.

Evoluția agregatelor monetare și a decalajelor monetare

Figura 2

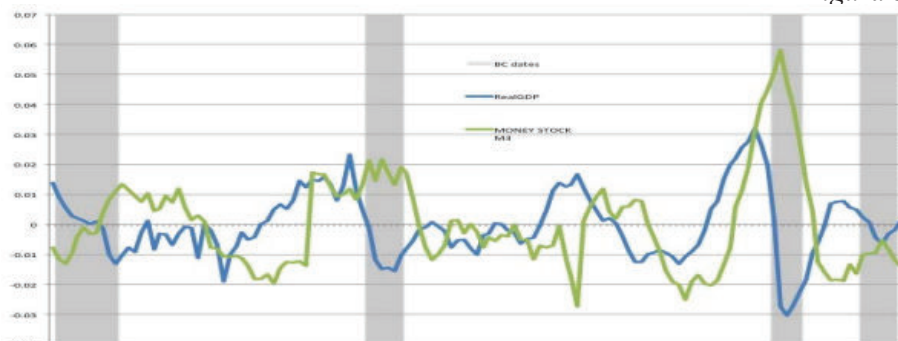
Sursa: Comisia Europeană. Date prelucrate de autori.

Ținând cont de faptul că euro a fost lansat oficial în ianuarie 2002, aceasta înseamnă că importanța monedei tocmai a crescut de la lansare, ajungând la peste 60% la sfârșitul anului 2014. Nu numai că este din punct de vedere istoric cea mai mare pondere din 1970, dar este și conformă cu standarde internaționale. Mai mult, decalajul monetar a fost pozitiv în aceeași perioadă, implicând un exces de lichiditate peste nivelul de echilibru. Luate împreună, aceasta înseamnă că preferința pentru banii a crescut începând cu anii 2000 în zona euro.

În figura numărul 3 este prezentată evoluția banilor prin ciclul economic din 1980.

Evoluția banilor prin ciclul economic din 1980

Figura 3

Sursa: Comisia Europeană. Date prelucrate de autori.

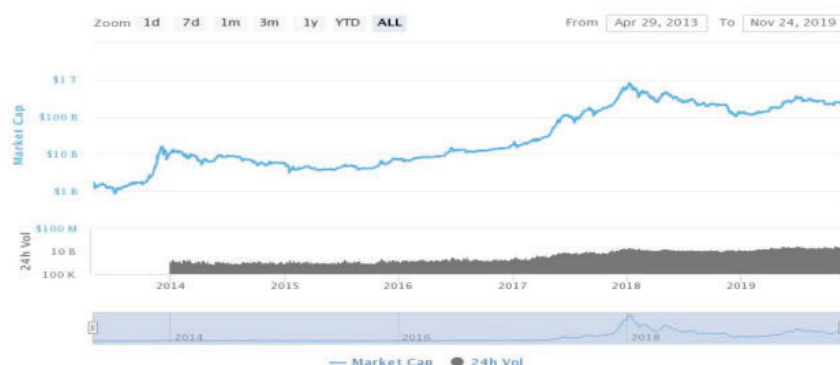
Constatăm că în timp ce banii lichizi urmează foarte bine ciclul de afaceri și de fapt conduc un pic, banii mai puțin lichizi sunt anticiclici și de fapt cresc (scad) în timpul recesiunilor (expansiunilor).

Se pare că preferințele pentru bani mai puțin lichizi domină în medii cu creștere scăzută și contracție. Totuși, în expansiuni, dorința de a cheltui crește și deci banii sunt mai lichizi.

În ceea ce privește capitalizarea totală a pieței criptomonedelor, aceasta a crescut serios din 2014, așa cum este prezentată în Figura numărul 4.

Capitalizarea totală a pieței criptomonedei (în EUR)

Figura 4

Sursa: Comisia Europeană. Date prelucrate de autori.

Constatăm că aceasta a crescut de 1000 de ori în mai puțin de 6 ani. Până la sfârșitul anului 2019, este puțin sub 1 trilion de euro și de mărime

similară cu moneda totală în circulație în al treilea trimestru al anului 2019 (la 1,2 trilioane de euro). În timp ce creșterea capitalizării totale de piață a încetinit oarecum de la ultimul vârf în 2018, în viitor activitatea pe această piață va depăși dimensiunea tradiționalei pieței valutare euro, care își arată importanța în creștere rapidă.

Concluzii

Din acest studiu se desprinde concluzia că viitorul banilor de astăzi va fi serios îmbunătățit, transformat, cu efecte benefice dar și de risc, prin apariția pe fond larg a criptomonedelor.

Criptomonedele, cum ar fi Bitcoin-ul, sau sistemul de evidențiere a acestora vor avea ca efect ușurarea operațiunilor, dar procesul de modernizare și de transformare a banilor este îndelungat și dificil.

Acest proces va fi acceptat de către statele lumii în contextul în care se va avansa și cu procesul de digitalizare și modernizare a economiilor naționale.

Bibliografie

1. Blau, B. M. (2017). *Price dynamics and speculative trading in bitcoin*. Research in International Business and Finance, 41, 493-499
2. Ciaian, P., Rajcaniova, M., & Kancs, D. A. (2016). *The economics of BitCoin price formation*. Applied Economics, 48(19), 1799-1815
3. Franco, P. (2015). *Understanding Bitcoin: Cryptography, Engineering and Economics*. Chichester, West Sussex: Wiley
4. Gerba, E., Jerome, H., and Zochowski, D. (2018), *Structural Changes in the Euro Area: Evidence from a New Dataset*, Forthcoming in ECB Working Paper Series
5. Gupta, S., Lauppe, P. & Ravishankar, S. (2017). *Fedcoin - A Blockchain-Backed Central Bank Cryptocurrency*. Yale University, New Haven, Connecticut, US
6. Lahmiri, S., Bekiros, S., & Salvi, A. (2018). *Long-range memory, distributional variation and randomness of bitcoin volatility*. Chaos, Solitons & Fractals, 107, 43-48
7. Pieters, G., & Vivanco, S. (2017). *Financial regulations and price inconsistencies across Bitcoin markets*. Information Economics and Policy, 39, 1-14.